

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан факультету
педагогіки і психології

«_____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ГАЛУЗІ ОСВІТНЬОЇ «Мистецтвознавство»

освітнього рівня бакалавр

галузі знань _____ 01 Освіта _____

спеціальності _____ 012 Дошкільна освіта _____

Шифр за навчальним планом ВВ 2.2.09

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Методика викладання освітньої галузі «Мистецтвознавство», затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова від «__» «_____» 20__ р., протокол № ____.

Розробники програми: канд.пед. наук, доцент Войтовська Оксана Миколаївна _

Затверджено на засіданні кафедри методик та технологій дошкільної освіти

« 28 » серпня _____ року, протокол № 1 _____ .

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Луценко І. О.
(прізвище, ініціали)

I. Опис дисципліни
Шифр дисципліни ВВ 2.2.09

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань (шифр, назва) 01 Освіта	Кількість кредитів – 4 кредити ЄКТС		Методи навчання лекції з використанням мультимедійних презентацій, семінарські заняття. 2) Телекомунікаційне навчання студента з викладачем; 3) Використання мультимедійних освітніх засобів в процесі самонавчання (друковані, аудіо -, відеоматеріали та навчальні матеріали, що надходять з комп'ютерних мереж). Форми поточного контролю модульні контрольні роботи, творчі роботи
Спеціальність (код, назва) 012 Дошкільна освіта	Загальна кількість годин 90		
Освітній рівень Бакалавр	Лекції:		
	20	10	
	Семінарські (практичні) заняття:		
Статус дисципліни Вибіркова	22/6	6/-	
	Лабораторні заняття:		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом III	-	-	
	Індивідуальна робота:		
Семестр VI Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: - самостійна робота	-	-	
	Самостійна робота: 48 год.		
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання – українська	1/4	1/8	

Проблема реалізації виховного, розвивального впливу мистецтва на становлення особистості є однією з фундаментальних в теорії і практиці педагогіки. Формування духовного світу людини, гармонізація її життя, забезпечення природного входження до соціального середовища неможливі без залучення до скарбниць мистецьких цінностей. Навчальна дисципліна «Методика викладання освітньої галузі «Мистецтвознавство» – одна із складових цілісної психолого-педагогічної підготовки студентів напряму «Дошкільна освіта», які здобувають

додаткову кваліфікацію вчителя початкової школи. Вона покликана сприяти оволодінню теоретичними основами та методичною системою управління цілісним процесом навчання в галузі мистецтва.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні основи та методична система організації та управління цілісним процесом вивчення молодшими школярами мистецтва.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальний матеріал предмета спирається на базові положення філософії, історії української культури, культурології, основ образотворчого мистецтва.

Метою викладання дисципліни є сформувати у студентів системні знання теоретичних засад інтегрованої технології навчання мистецтва молодших школярів, практичні уміння та навички її реалізації в сучасних умовах початкової школи відповідно до Державного стандарту початкової загальної освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формування у студентів емоційно-естетичного досвіду, культури почуттів;
- формування художньо-естетичного сприймання та художнього мислення;
- оволодіння основами мистецької грамоти;
- розвиток здатності розуміти та інтерпретувати твори мистецтва, оцінювати мистецько-естетичні явища;
- вивчення системи теоретичних знань, за допомогою яких забезпечується успішне проведення навчально-виховного процесу на уроках мистецтва;
- оволодіння формами, методами, прийомами та засобами формування мистецької компетентності молодших школярів;
- ознайомлення з технологією інтегрованого навчання мистецтву; розвиток потреби до художньо-творчої самореалізації.

II. Основні результати навчання та компетентності, які їх формують

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<p><i>Знати</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – загальне поняття мистецтва, його поліфункціональну роль у житті суспільства та розвитку особистості дитини; – специфіку художньо-образної мови різних видів мистецтва та їхні виражальні можливості, техніки та матеріали; – мету, завдання, функції та принципи загальної мистецької освіти; – основні змістові лінії освітньої галузі «Мистецтво» Державного стандарту початкової загальної освіти, зміст та структуру програми «Мистецтво». <p><i>Вміти</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізувати державні документи про освіту, навчальні плани, програми, підручники та посібники, робочі зошити-альбоми учнів; – здійснювати мистецтвознавчий аналіз, грамотно характеризувати та об'єктивно оцінювати мистецькі твори чи явища, виявляти їхні особливості; – планувати навчальну діяльність, дотримуючись основних вимог принципів навчання. 	<p><i>Здатність</i> розуміти та інтерпретувати твори мистецтва, оцінювати естетичні явища.</p> <p><i>Здатність</i> формувати систему художніх знань і вмінь учнів, розвивати художні інтереси і потреби, естетичні ідеали.</p>
	<p><i>Знати</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – методи, прийоми та форми організації мистецького навчання; – типи, жанри уроків мистецтва, їхню структуру; – сутність інтегрованого підходу у навчанні мистецтва молодших школярів; – специфіку, структуру, особливості підготовки та проведення інтегрованого уроку мистецтва у 	<p><i>Здатність</i> застосовувати інтегровану технологію навчання мистецтва молодших школярів.</p>

	<p>початковій школі;</p> <ul style="list-style-type: none"> – критерії оцінювання результатів мистецької освіти; – інноваційні педагогічні технології мистецького навчання. <p><i>Вміти</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – правильно використовувати художні техніки та матеріали, засоби художньої виразності у власній творчій діяльності та у процесі навчання учнів; – проектувати зміст уроку, використовуючи різноманітні методи навчання; готувати навчально-методичні матеріали до уроку; – проводити інтегровані уроки мистецтва; – організовувати різні форми навчальної та художньо-творчої діяльності на різних стадіях педагогічного процесу; – варіювати методiku викладання залежно від форми навчання, вікових та індивідуальних особливостей дітей; – застосовувати сучасні комп'ютерні технології, електронні програмні педагогічні засоби на уроках мистецтва; – здійснювати аналіз та самооцінку проведеного уроку з метою його подальшого удосконалення; – створювати емоційно-позитивну атмосферу на уроці як основу розкриття творчого потенціалу особистості молодшого школяра. 	
--	---	--

III. Тематичний план дисципліни

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин									
		денна форма					заочна форма				
		Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
Змістовий модуль I. Концептуальні основи курсу «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство».											
1.	Образотворче мистецтво з методикою навчання – педагогічна наука. Види образотворчого мистецтва та їх жанри.	4	2	2		4	1	1			18
2.	Урок – основна форма організації навчально-виховного процесу. Методика позакласної роботи з образотворчого мистецтва.	4	2	2		4	1	1			18
Змістовий модуль II. Методологічні засади проведення уроків з образотворчого мистецтва у початковій школі											
3.	Методика проведення уроків малювання з натури. Різновидності малювання з натури. Методика проведення уроків тематичного малювання.	4	2	2		5	4	2	2		24
4.	Методика проведення занять з ілюстративного малювання. Методика проведення занять з декоративного малювання.	6	2	4		5	4	2	2		24
5.	Ознайомлення з кольорознавством та законами композиції. Методика ознайомлення з творами образотворчого мистецтва та їх авторами у початкових класах.	4	2	2		5	4	2	2		22
6.	Методика проведення уроків ліплення в школі. Педагогічний малюнок на класній дошці.	4	2	2		5					
7.	Методика проведення уроків малювання натюрморту в початкових класах. Методика малювання постаті людини.	4	2	2		5	2	2			22
8.	Історія світового мистецтва. Поняття про малюнок, його види й образотворчі засоби.	4	2	2		5					

9	Види та жанри живопису. Образотворчі засоби. Відомості про колір та його властивості. Матеріали та приладдя для роботи аквареллю.	4	2	2		5					
10	Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва учнями початкової школи. Роль вчителя в навчально-виховному процесі.	4	2	2		5					
	Усього годин	42	20	22	-	48	16	10	6	-	128

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	4.1. Назва розділів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
1.	Змістовий модуль 1. Концептуальні основи курсу «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство».		
1.1.	<p><i>1. Образотворче мистецтво з методикою навчання – педагогічна наука. Види образотворчого мистецтва та їх жанри.</i></p> <p>Мета, завдання та предмет курсу «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство». Педагогічні умови навчання образотворчого мистецтва у початкових класах. Методологічні засади викладання образотворчого мистецтва у початковій школі.</p> <p>Види навчальної роботи, планування та організація навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва. Місце і роль образотворчого мистецтва як предмета в загальноосвітній школі. Види образотворчого мистецтва.: а) живопис; б) графіка; в) архітектура; г) скульптура; д) декоративно-прикладне мистецтво. Жанри в мистецтві.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> [1,7,8,10,11,13,17,22]</p>	8	2
1.2.	<p><i>2. Урок – основна форма організації навчально-виховного процесу. Методика позакласної роботи з образотворчого мистецтва.</i></p> <p>Урок – основна форма організації навчально – виховного процесу з образотворчого мистецтва в 1-4 класах. Типи уроків у початкових класах. Дидактична структура уроку образотворчого мистецтва. Форми організації навчально – виховного процесу на уроці образотворчого мистецтва. Специфіка, структура, особливості підготовки та проведення інтегрованого уроку мистецтва у початковій школі; критерії оцінювання результатів мистецької освіти; інноваційні педагогічні технології мистецького навчання. Контроль та оцінка навчальних досягнень учнів початкових класів з образотворчого мистецтва.</p> <p>Мета та основні завдання естетичного виховання у позаурочній, позакласній роботі та позашкільних навчальних закладах. Позаурочна робота з образотворчого мистецтва у початкових класах. Позакласна робота з образотворчого мистецтва з учнями молодшого шкільного віку. Позашкільна освіта художньо-естетичного спрямування учнів початкової школи.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> [1, 2,3,5,6,11,13,17, 19, 20,22, 24,28,29]</p>	8	2

2.	<p>Змістовий модуль II. Методологічні засади проведення уроків з образотворчого мистецтва у початковій школі</p>	8	2
2.1.	<p><i>3. Методика проведення уроків малювання з натури. Різновидності малювання з натури. Методика проведення уроків тематичного малювання.</i></p> <p>Малювання з натури як основний вид роботи на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах. Різновидності малювання з натури: з пам'яті; за уявою; за спостереженням. Завдання уроків малювання з натури.</p> <p>Тематичне малювання як вид роботи на уроках образотворчого мистецтва. Тренувальні вправи для засвоєння поняття законів перспективи. Зображення людини в тематичній композиції.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> [1,2, 3,5,6,11,13, 15,17, 18, 19, 20.22]</p>	10	2
2.2.	<p><i>4. Методика проведення занять з ілюстративного малювання. Методика проведення занять з декоративного малювання.</i></p> <p>Історія розвитку ілюстрації. Методика викладання ілюстративного малювання в початкових класах. Тези лекції: ілюстрація, композиція малюнку, казкові герої, епізод твору.</p> <p>Декоративне малювання. Аналіз декоративної роботи в 1-4кл. Стилзація.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> [1,2, 3,4,5,6,7,8,9, 10,11,13, 15,17, 18, 19, 20.22, 23, 26, 27, 29,30]</p>	8	4
2.3.	<p><i>5. Ознайомлення з кольорознавством та законами композиції. Методика ознайомлення з творами образотворчого мистецтва та їх авторами у початкових класах.</i></p> <p>Поняття про колір та його властивості. Основні закони композиції. Закони композиції, статички, динаміки, симетрія, асиметрія, ритм, рівновага, виділення зорового центру.</p> <p>Значення творів мистецтва у естетичному вихованні учнів початкових класів. Вибір творів мистецтва залежно від теми і мети уроку.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> [1, 3,5,6,7,8,9, 10,11,13, 14,15,17, 18, 19, 20.22, 23]</p>	8	2
2.4.	<p><i>6. Методика проведення уроків ліплення в школі. Педагогічний малюнок на класній дошці.</i></p> <p>Скульптура як вид образотворчого мистецтва. Матеріали і обладнання для уроків ліплення. Прийоми ліплення. Способи ліплення, техніка ліплення, методи ліплення.</p> <p>Вплив педагогічного малюнка на якість роботи учнів.</p> <p>Використання педагогічного малювання в процесі навчання дітей. Технічні прийоми виконання малюнків на класній дошці.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> [1,2,3,5,6,7,8,9, 10,11,13, 14,15,17, 18, 19, 20.22, 23]</p>	8	2

2.5.	<p><i>7. Методика проведення уроків малювання натюрморту в початкових класах. Методика малювання постаті людини.</i></p> <p>Історія розвитку натюрморту, як самостійного жанру в мистецтві. Побудова натюрморту. Кольорове вирішення композиції.</p> <p>Ознайомлення з методикою малювання постаті людини.</p> <p>Пропорції постаті людини.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> [1, 3,5,6,7,8,9, 10,11,13, 14,15,17, 18, 19, 20.22, 23,26,27]</p>	10	2
2.6.	<p><i>8. Історія світового мистецтва. Поняття про малюнок, його види й образотворчі засоби.</i></p> <p>Історія світового мистецтва. Види малюнків (художній малюнок, науково-пізнавальний малюнок, технічний малюнок, лінійний малюнок), художні матеріали. Матеріали, необхідні для роботи над малюнком.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> [1, 3,5,6,7,8,9, 10,11,13, 14,15,17, 18, 19, 20.22, 23,26,27]</p>	10	2
2.7.	<p><i>9. Види та жанри живопису. Образотворчі засоби. Відомості про колір та його властивості. Матеріали та приладдя для роботи аквареллю.</i></p> <p>Живопис як вид образотворчого мистецтва. Види живопису. Жанри в живописі. Образотворчі засоби.</p> <p>Поняття про колір та його властивості. Основні та похідні кольори. Теплі та холодні кольори. Хроматичні та ахроматичні кольори. Матеріали та приладдя для роботи фарбою.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> [1, 3,5,6,7,8,9, 10,11,13, 14,15,17, 18, 19, 20.22, 23,26,27]</p>	10	2
2.8.	<p><i>10. Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва учнями початкової школи. Роль вчителя в навчально-виховному процесі.</i></p> <p>Роль художнього сприймання в естетичному вихованні молодших школярів. Зміст і завдання розділу «Сприймання» програми «Образотворче мистецтво» для 1-4 класів. Методика аналізу художніх творів різних жанрів на уроці образотворчого мистецтва в початкових класах. Методика проведення уроків-бесід про образотворче мистецтво.</p> <p>Завдання, що стоять перед вчителем. Творче відношення вчителя до навчально-виховного процесу</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> [1,2, 3,4,5,6,7,8,9, 10,11,13, 15,17, 18, 19, 20.22, 23, 26, 27, 29,30]</p>		

4.2. Плани семінарських та практичних занять

4.2.1. Семінарські заняття

№ з/п	Тема заняття	К-сть годин
1.	Образотворче мистецтво з методикою навчання – педагогічна наука. Види образотворчого мистецтва та їх жанри.	2
2.	Урок – основна форма організації навчально-виховного процесу. Методика позакласної роботи з образотворчого мистецтва.	2
3.	Методика проведення уроків малювання з натури. Різновидності малювання з натури. Методика проведення уроків тематичного малювання.	2
4.	Методика проведення занять з ілюстративного малювання. Методика проведення занять з декоративного малювання.	2
5.	Ознайомлення з кольорознавством та законами композиції.	2
6.	Методика ознайомлення з творами образотворчого мистецтва та їх авторами у початкових класах.	2
7.	Методика проведення уроків ліплення в школі. Педагогічний малюнок на класній дошці.	2
8.	Методика проведення уроків малювання натюрморту в початкових класах. Методика малювання постаті людини.	2
9.	Історія світового мистецтва. Поняття про малюнок, його види й образотворчі засоби.	2
10.	Види та жанри живопису. Образотворчі засоби. Відомості про колір та його властивості. Матеріали та приладдя для роботи аквареллю.	2
11.	Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва учнями початкової школи. Роль вчителя в навчально-виховному процесі.	2
	Всього	22

4.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Зміст завдань для самостійної роботи	Кількість годин	Форма звітності	Рекомендовані інформаційні джерела
Змістовий модуль № 2 Концептуальні основи курсу «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство».				
1.	Дитяча образотворча діяльність як форма активного ставлення дитини до навколишньої дійсності.	4	Реферативне повідомлення	[1,2,3,4,5,6,7,8,9, 10,11,13,15,17, 18, 19, 20,22, 23, 26, 27, 29,30]
2	Порівняльний аналіз сучасних програм з образотворчого мистецтва для початкових класів загальноосвітньої школи.	4	Реферативне повідомлення	[1,7,14, 22,26]
Змістовий модуль № 2 Методологічні засади проведення уроків з образотворчого мистецтва у початковій школі				

3	Розробіть один конспект уроку за програмою Л.Масол, інший – за системою Л.Любарської.	4	Конспект уроку	[12,13,34]
4	Аналіз методів стимулювання та мотивації на уроках образотворчого мистецтва в середній школі	4	Реферативне повідомлення	[7,8,13,20,22]
5	Розробіть нестандартний урок з образотворчого мистецтва в початковій школі.	4	Реферативне повідомлення	[1,2,3,5, 6,16,23,24,25,29]
6	Розробіть ілюстративно-методичний план до уроку образотворчого мистецтва.	4	Ілюстративно-методичний план	[1,2,3,5, 14,16,23,26]
7	Запропонуйте систему методів ознайомлення учнів з основами кольорознавства у кожному класі.	4	Реферативне повідомлення	[1,2,3,5, 6,10.11.12,17.18]
8	Підготуйте (на основі вимог програми „Мистецтво”) аналіз-інтерпретацію 3-х творів різних видів мистецтва: музичного твору для слухання, твору візуального мистецтва (картини, ілюстрації, гравюри, скульптури тощо), твору кіно-, театрального мистецтва.	4	Реферативне повідомлення	[1,2,3,5, 6,10.11.12,16.19,23,26]
9	Розробіть 2-3 уроки мистецтва на будь-яку тему з використанням комп’ютерних засобів (слайд-шоу, відео- та аудіо фрагменти музичних творів тощо) з домінуванням музичного та образотворчого мистецтв.	4	Розроблені уроки з використанням комп’ютерних засобів	[1,2,3,5, 6,10.11.12,16.19,23,24, 25,28, 34.36]
10	Підготуйте доповідь про мистецьку освіту у країнах Європи (за матеріалами журналу «Мистецтво та освіта» та мережі Інтернет)	4	Реферативне повідомлення	[35,36,37,39]
11	Доберіть низку естетотерапевтичних вправ, що доцільно застосовувати в процесі навчання образотворчій діяльності в початковій школі.	2	Реферативне повідомлення	[1,2,3,5, 6,10.11.12,16.19,23,26, 30]
12	1. Підібрати репродукції творів українських художників – графіків. 2. Підібрати репродукції творів українських	2	Реферативне повідомлення	[35,37,38,39]

	живописців			
13	Аналіз електронних посібників з «Мистецтва» (ППЗ) для 1-4 класів: структура, специфіка розкриття змісту засобами мультимедіа, простір для творчості.	2	Реферативне повідомлення	[34,35,37,39]

V. Контроль якості знань студентів.

5.1. Форми і методи поточного контролю.

Контроль успішності та визначення рівня навчальних досягнень студентів проводиться відповідно до навчально–методичної карти дисципліни.

Формами поточного контролю є методи усної (опитування) та письмової перевірки (практичні роботи, доповіді, конспекти, тестові завдання, реферати). Тематичний контроль – написання тестових контрольних робіт по завершенню вивчення навчального матеріалу певного модуля. Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку. Він має на меті перевірку системності засвоєння програмного матеріалу, цілісності бачення навчального курсу, рівня осмислення знань та набуття умінь, їх комплексного застосування у практичній діяльності, діагностування ефективності самостійної навчальної роботи студентів.

Згідно шкали ЄКТС студент під час заліку може отримати від 0 до 100 балів.

Питання до заліку:

1. Мета, завдання та предмет курсу «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство».
2. Педагогічні умови навчання образотворчого мистецтва у початкових класах.
3. Методологічні засади викладання образотворчого мистецтва у початковій школі.
4. Види навчальної роботи, планування та організація навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва.
5. Місце і роль образотворчого мистецтва як предмета в загальноосвітній школі.
6. Види образотворчого мистецтва: а) живопис; б) графіка; в) архітектура; г) скульптура; д) декоративно-прикладне мистецтво.
7. Жанри в мистецтві.
8. Урок – основна форма організації навчально – виховного процесу з образотворчого мистецтва в 1-4 класах.
9. Типи уроків у початкових класах.
10. Дидактична структура уроку образотворчого мистецтва.
11. Форми організації навчально – виховного процесу на уроці образотворчого мистецтва.
12. Контроль та оцінка навчальних досягнень учнів початкових класів з образотворчого мистецтва.
13. Художньо-педагогічні технології на уроках мистецтва.
14. Мета та основні завдання естетичного виховання у позаурочній, позакласній роботі та позашкільних навчальних закладах.
15. Позаурочна робота з образотворчого мистецтва у початкових класах.
16. Позакласна робота з образотворчого мистецтва з учнями молодшого шкільного віку.
17. Позашкільна освіта художньо-естетичного спрямування учнів початкової школи.
18. Методика проведення уроків малювання з природи.
19. Різновидності малювання з природи.
20. Методика проведення уроків тематичного малювання.
21. Малювання з природи як основний вид роботи на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.
22. Різновидності малювання з природи: з пам'яті; за уявою; за спостереженням.
23. Завдання уроків малювання з природи.
24. Тематичне малювання як вид роботи на уроках образотворчого мистецтва.

25. Тренувальні вправи для засвоєння поняття законів перспективи. Зображення людини в тематичній композиції.
26. Методика проведення занять з ілюстративного малювання.
27. Методика проведення занять з декоративного малювання.
28. Історія розвитку ілюстрації.
29. Методика викладання ілюстративного малювання в початкових класах. Тези лекції: ілюстрація, композиція малюнку, казкові герої, епізод твору.
30. Декоративне малювання.
31. Аналіз декоративної роботи в 1-4кл. Стилзація.
32. Ознайомлення з кольорознавством та законами композиції.
33. Методика ознайомлення з творами образотворчого мистецтва та їх авторами у початкових класах.
34. Поняття про колір та його властивості.
35. Основні закони композиції.
36. Закони композиції, статики, динаміки, симетрія, асиметрія, ритм, рівновага, виділення зорового центру.
37. Значення творів мистецтва у естетичному вихованні учнів початкових класів. Вибір творів мистецтва залежно від теми і мети уроку.
38. Методика проведення уроків ліплення в школі. Педагогічний малюнок на класній дошці.
39. Скульптура як вид образотворчого мистецтва.
40. Матеріали і обладнання для уроків ліплення.
41. Прийоми ліплення. Способи ліплення, техніка ліплення, методи ліплення.
42. Вплив педагогічного малюнку на якість роботи учнів.
43. Використання педагогічного малювання в процесі навчання дітей.
44. Технічні прийоми виконання малюнків на класній дошці.
45. Методика проведення уроків малювання натюрморту в початкових класах.
46. Методика малювання постаті людини.
47. Історія розвитку натюрморту, як самостійного жанру в мистецтві.
48. Побудова натюрморту. Кольорове вирішення композиції.
49. Ознайомлення з методикою малювання постаті людини.
50. Пропорції постаті людини.
51. Історія світового мистецтва.
52. Поняття про малюнок, його види й образотворчі засоби.
53. Історія світового мистецтва.
54. Види малюнків (художній малюнок, науково-пізнавальний малюнок, технічний малюнок, лінійний малюнок), художні матеріали.
55. Матеріали, необхідні для роботи над малюнком.
56. Живопис як вид образотворчого мистецтва.
57. Види живопису. Жанри в живописі. Образотворчі засоби.
58. Поняття про колір та його властивості. Основні та похідні кольори.
59. Теплі та холодні кольори. Хроматичні та ахроматичні кольори.
60. Матеріали та приладдя для роботи фарбою.
61. Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва учнями початкової школи.
62. Роль вчителя в навчально-виховному процесі.
63. Роль художнього сприймання в естетичному вихованні молодших школярів.
64. Зміст і завдання розділу «Сприймання» програми «Образотворче мистецтво» для 1-4 класів.
65. Методика аналізу художніх творів різних жанрів на уроці образотворчого мистецтва в початкових класах.
66. Методика проведення уроків-бесід про образотворче мистецтво.

67. Завдання, що стоять перед вчителем.
68. Творче відношення вчителя до навчально-виховного процесу

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Високий рівень характеризується міцними, систематизованими, науковими та структурованими знаннями з дисципліни «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство». На цьому рівні слухачі достатньо ознайомлені з досягненнями практики та проявляють стійкий інтерес до необхідності використання знань з дисципліни «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство» у майбутній професійній діяльності. Уміння і навички з дисципліни «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство» яскраво виражені. Студенти усвідомлюють необхідність самостійного накопичення нових знань з дисципліни «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство». На цьому рівні студенти проявляють високий рівень творчої взаємодії, готовність до самоосвіти. Високий рівень особистої активності, готовність думати в нестандартних ситуаціях.

Середній рівень характеризується системно-фрагментарними знаннями з дисципліни «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство». Для студентів на цьому рівні характерна здатність виробляти судження і висновки по аналогії, ініціатива недостатньо виражена. Уміння і навички з дисципліни «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство» частково виражені, вимагають подальшого вдосконалення, застосовуються на репродуктивному рівні і в стандартних ситуаціях. Самостійність у студентів не розвинена в достатній мірі.

Низький рівень характеризується фрагментарними знаннями з дисципліни «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство». Для студентів на цьому рівні характерна недостатня усвідомленість набутих знань, низький рівень їх актуалізації. Мимовільне володіння розумовими операціями, відсутність визначеності, послідовності. Уміння та навички з цієї дисципліни несформовані та перебувають на низькому рівні. Студенти потребують зовнішніх спонукань, у них відсутня самостійність, на практиці знання і уміння застосовують не правильно. Творча самореалізація відсутня, потреба в досягненні успіху найчастіше не виникає.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VI. Навчально-методична карта дисципліни

Теми семінарських занять	Теми лекцій	Модулі
<p>Образотворче мистецтво з методикою навчання – педагогічна наука. Види образотворчого мистецтва та їх жанри.</p> <p>Урок – основна форма організації навчально-виховного процесу. Методика позакласної роботи з образотворчого мистецтва.</p>	<p>Образотворче мистецтво з методикою навчання – педагогічна наука. Види образотворчого мистецтва та їх жанри.</p> <p>Урок – основна форма організації навчально-виховного процесу. Методика позакласної роботи з образотворчого мистецтва.</p>	<p>Змістовий модуль I. Концептуальні основи курсу «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство»</p>
<p>Методика проведення уроків малювання з природи. Різновидності малювання. Методика проведення уроків тематичного малювання.</p> <p>Методика проведення занять з ілюстративного малювання. Методика проведення занять з декоративного малювання.</p>	<p>Методика проведення уроків малювання з природи. Різновидності малювання з природи. Методика проведення занять з ілюстративного малювання. Методика проведення занять з декоративного малювання. Дидактики.</p>	<p>Змістовий модуль II. Методологічні засади проведення уроків з образотворчого мистецтва у початковій школі</p>
<p>Ознайомлення з кольорознавством та законами композиції.</p> <p>Методика ознайомлення з творами образотворчого мистецтва та їх авторами у початкових класах.</p>	<p>Ознайомлення з кольорознавством та законами композиції.</p> <p>Методика ознайомлення з творами образотворчого мистецтва та їх авторами у початкових класах.</p>	
<p>Методика проведення уроків ліплення в школі. Педагогічний малюнок на класній дошці.</p>	<p>Методика проведення уроків ліплення в школі.</p> <p>Педагогічний малюнок на класній дошці.</p>	
<p>Методика проведення уроків малювання натюрморту в початкових класах.</p> <p>Методика малювання постаті людини.</p>	<p>Методика проведення уроків малювання натюрморту в початкових класах.</p> <p>Методика малювання постаті людини.</p>	
<p>Історія світового мистецтва. Поняття про малюнок, його види й образотворчі засоби.</p> <p>Види та жанри живопису.</p> <p>Образотворчі засоби. Відомості про колір та його властивості. Матеріали та приладдя для роботи аквареллю.</p> <p>Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва учнями початкової школи. Роль вчителя в навчально-виховному процесі.</p>	<p>Історія світового мистецтва. Поняття про малюнок, його види й образотворчі засоби.</p> <p>Види та жанри живопису.</p> <p>Образотворчі засоби. Відомості про колір та його властивості. Матеріали та приладдя для роботи аквареллю</p> <p>Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва учнями початкової школи. Роль вчителя в навчально-виховному процесі.</p>	

Самостійна робота		<p style="text-align: center;">Змістовий модуль № 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальні основи курсу «Методика викладання освітньої галузі Мистецтвознавство». 2. Дитяча образотворча діяльність як форма активного ставлення дитини до навколишньої дійсності. 3. Порівняльний аналіз сучасних програм з образотворчого мистецтва для початкових класів загальноосвітньої школи. <p style="text-align: center;">Змістовий модуль № 2</p> <p style="text-align: center;">Методологічні засади проведення уроків з образотворчого мистецтва у початковій школі</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Розробіть один конспект уроку за програмою Л.Масол, інший – за системою Л.Любарської. 5. Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах. 6. Розкрийте на конкретних прикладах особливості підготовки та проведення уроку мистецтва. 7. Розробіть ілюстративно-методичний план до уроку образотворчого мистецтва. 8. Запропонуйте систему методів ознайомлення учнів з основами кольорознавства у кожному класі. 9. Підготуйте (на основі вимог програми „Мистецтво”) аналіз-інтерпретацію 3-х творів різних видів мистецтва: музичного твору для слухання, твору візуального мистецтва (картини, ілюстрації, гравюри, скульптури тощо), твору кіно-, театрального мистецтва. 10. Розробіть 2-3 уроки мистецтва на будь-яку тему з використанням комп’ютерних засобів (слайд-шоу, відео- та аудіо фрагменти музичних творів тощо) з домінуванням музичного та образотворчого мистецтв. 11. Підготуйте доповідь про мистецьку освіту у країнах Європи (за матеріалами журналу «Мистецтво та освіта» та мережі Інтернет) 12. Доберіть низку естетотерапевтичних вправ, що доцільно застосовувати в процесі навчання образотворчій діяльності в початковій школі. 13. Активізація розвитку творчих здібностей молодших школярів на уроках мистецтва. 14. Аналіз електронних посібників з «Мистецтва» (ППЗ) для 1-4 класів: структура, специфіка розкриття змісту засобами мультимедіа, простір для творчості.
-------------------	--	--

Види контролю	Захист теоретичного опорного конспекту, рефератів. Модульна контрольна робота.	Захист конспектів, проектів та програм, рефератів. Модульна контрольна робота.
ЗАЛІК		

VII. Основні й допоміжні джерела для вивчення курсу.

Основні

1. Горошко, Н. А. Усі уроки образотворчого мистецтва у 4 класі / Н.А. Горошко. – Х.: Основа, 2010. – 255 с.
2. Горошко, Н. Розвиток творчої уяви на уроках образотворчого мистецтва / Н. Горошко // Мистецтво в школі. – 2009. – № 7. – С. 5.
3. Досяк І.М. Нестандартні уроки з використанням інноваційних технологій. 1–4 класи. – Х.: Вид. група «Основа», 2007. – 160 с.
4. Захарчук-Чугай Р.В. Українське народне декоративне мистецтво :навчальний посібник.-Київ : Знання, 2012.
5. Зеленина Л.Е. Дидактические игры на уроках изобразительного искусства// Л.Е. Зеленина. Начальная школа, 2012. С. 35-38.
6. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: метод.посіб. / Авт.-уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: АПН, 2002. – 136 с.
7. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва : навчальний посібник. -Київ : Слово, 2012. – 320 с.
8. Кириченко, М. А. Основи образотворчої грамоти : навчальний посібник / М. А. Кириченко, І. М. Кириченко. – 2-ге вид. – К.: Вища школа, 2002. – 230 с.
9. Ковальов, О. Декоративно-прикладне мистецтво у школі: 1–7 класи: навч. посіб. для студ. ВНЗ / О. Ковальов. – Суми : Університетська книга, 2006. – 144 с.
10. Красовська О.О. Образотворче мистецтво з методикою викладання у початковій школі. -Київ : Кондор, 2016. – 292 с.
11. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва. Методика художнього виховання дітей: навчальний посібник.-Київ : Кондор, 2012.
12. Масол Л.М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: Монографія / Л.М. Масол. – К.: Промінь, 2006. – 432 с.
13. Масол Л.М. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів / Л.М. Масол, О.В. Гайдамака, Е.В. Белкіна, О.В. Калініченко, І.В. Руденко.- Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2006. – 256 с.
14. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою : 1-4 класи. – К.: Освіта, 2012. – 392 с.
15. Обертас, Т. С. Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобами образотворчого мистецтва [Електронний ресурс] / Т. С. Обертас. – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/.../cgiirbis_64.exe
16. Отич О.М. Мистецтво у системі розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання: теоретичний і методологічний аспекти: Монографія / О.М.Отич; за наук.ред.І.А.Зязюна. – Чернівці: Зелена Буковина, 2009. – 752с.
17. Образотворче мистецтво в основній школі / упоряд. Л. Шелестова, О. Гайдамка, Н. Чернякова. –К.: Шк. Світ, 2011. –128 с.
18. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). – К.: Освіта України, 2008. – 274с.

19. Просіна О.В. Технології інтегрованого викладання предметів «Мистецтво» та «Художня культура» в загально-освітній школі. Навчально-методичний посібник. – Луганськ: СПД Резніков В.С., 2007. – 200 с.

20. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна і мистецька: Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2005. – 360 с.

21. Хоружа Л.Л. Етичний розвиток педагога: навчальний посібник.- Київ : Академвидав, 2012.

22. Шмагало, Р. Образотворче мистецтво для загальноосвітніх навчальних закладів: 1–4 класи / Р. Шмагало // Мистецтво та освіта. – 2012. – № 3. – С. 7–10.

23. Шпорова А. В. Інноваційні методи на уроках образотворчого мистецтва / А.В. Шпорова // Початкова освіта. – 2008. – № 13. – С. 6–7.

Допоміжні

24. Василенко Е. В. Шляхи застосування комп'ютерних технологій на уроках музичного мистецтва // Мистецтво в школі (музика, образотворче мистецтво, художня література). - №1(13). – 2010. – С.3-5.

25. Гумінська О. Використання мультимедійних засобів – оновлення методики викладання мистецтв // Мистецтво та освіта. - №3 (53). – 2009. – С. 21-25. – №4 (54). – 2009. – С.19-22.

26. Миропольська Н., Ничкало С., Рагозіна В., Хлебнікова Л., Шахрай В. Уроки художньо-естетичного циклу в школі: навчання і виховання: Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006. – 240 с.

27. Мистецтво у розвитку особистості: Монографія / За ред., передмова і післямова Н.Г. Ничкало. – Чернівці: Зелена Буковина, 2006. – 224 с.

28. Тараева Г.Р. Компьютер и инновации в музыкальной педагогике: Книга 1: Стратегии и методики. – М.: Издательский дом «Классика-XXI», 2007. – 128 с.

29. Розвиток креативного мислення засобами зображувальної діяльності[Електронний ресурс]. – Режим доступу: [oleksandria-dnz2.edukit.kr.ua/.../Розвиток креативного мислення](http://oleksandria-dnz2.edukit.kr.ua/.../Розвиток_креативного_мислення)

30. Савицька, І. Ю. Художньо-естетичний розвиток молодших школярів засобами мистецтва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tme.uomo.edu.ua/docs/Dod/2_2010/savitska.pdf

Інформаційні ресурси

34 . <http://schools.techno.ru/sch1529/mxk/mxk.htm>

35.<http://artclassic.edu.ru/>

36.<http://www.classic-music.ru/>

37.<http://www.world-art.ru> (World Art: Art in all display)

38.<http://rusportrait.narod.ru;>

39.<http://jivopis.ru>

40.<http://ruslandscape.narod.ru;> <http://rusgenre.narod.ru>

41.<http://www.kontorakuka.ru/museums/right.htm>